

2019 ಕ.ತೀ.ವ 933

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್

ಮೆ|| ಹೆವೆಲೆಟ್ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸೇಲ್ಸ್ ಪ್ರೈ.ಲಿ. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ
-ವಿರುದ್ಧ- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ (ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಚಿವಾಲಯ),
ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು*

ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 226ನೇ ಮತ್ತು 227ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದಗಳ ಮೇರೆಗಿನ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ.

ಮೂರನೆಯ (III) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಸಂಖ್ಯೆ: 34/2006ರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ 5.7.2006ರ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ಅರ್ಜಿದಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ವಿಭಾಗ-6, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1947ರ 12(1)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಓದಲಾದ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕ್ಲೇಮು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗದೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಆತನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದಾನೆ.

*ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 10532/2008 (ಎಲ್-ಟಿಇಆರ್), ದಿನಾಂಕ: 13ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2018.

ಪ್ರತಿವಾದಿ-ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಜಿದಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿ, ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ದಿನಾಂಕ: 31.10.2001ರಂದು 91,127/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವಾದಿಸಿ, ಅದರ ಪ್ರತಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆ ನಂತರ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು 2008ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ದಿನಾಂಕ: 6.8.2008ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಆತನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಂಧಾನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ತಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದು ಇದರಲ್ಲಿನ ಅರ್ಜಿದಾರರ ವಾದವಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಮಿಕನ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಯವರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಿಯೋಜಿತ-ನಿಯೋಜಕ ಸಂಬಂಧವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಳಂಬದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವರು, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಳಂಬದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಲಗೊಳಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈವರೂ ಪಕ್ಷಕಾರರ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅವರವರ ವಾದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ: 5.7.2006ರ ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಾಇ 610 ಐಡಿಎಂ 2006ನ್ನು (ಅನುಬಂಧ-ಎ) ಹಾಗೂ ಆ ಕುರಿತ ತರುವಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು

ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್‌ಗಳು

1. ಎಐಆರ್ 1967 ಎಸ್‌ಸಿ 1040
ಶ್ರೀ ರಂಗ ವಿಲಾಸ ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಕಾರ್ಮಿಕರು -ವಿರುದ್ಧ- ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಲಾಸ
ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 8
2. (2015) 15 ಎಸ್‌ಸಿ 1
ಪ್ರಭಾಕರ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು (ಉಲ್ಲೇ) 8
3. 2015 ಎಲ್‌ಎಲ್‌ಆರ್ 1136
ಧರಮ್‌ಬೀರ್ ಸಿಂಗ್ -ವಿರುದ್ಧ-
ಮೆ|| ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಯುನಿಲಿವರ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮತ್ತು ಇತರರು (ಉಲ್ಲೇ) 8
4. 2014 ಎಲ್‌ಎ.ಬಿ.ಎ.ಸಿ 4266
ರಘುಬೀರ್ ಸಿಂಗ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್,
ಹರಿಯಾಣ ರೋಡ್‌ವೇಜ್, ಹಿಸ್ಸಾರ್ (ಉಲ್ಲೇ) 9

5. (1983) 4 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 156

ಬಿಕಾಷ್ ಭೂಷಣ್ ಫೋಷ್ ಮತ್ತು ಇತರರು
-ವಿರುದ್ಧ- ನೊವಾರ್ಟಿಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು

(ಉಲ್ಲೇ) 11

ಅರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಆನಂದ್, ವಕೀಲರು.

1ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಬಾಲರಾಜ್, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೀಡರ್,

2ನೇ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ, ವಕೀಲರು.

ಆಜ್ಞೆ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್:

ಮೂರನೆಯ (III) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಸಂಖ್ಯೆ: 34/2006ರಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣನೆಗಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ 5.7.2006ರ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೋರಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

2. ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಆನಂದ್, ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 1 ಇವರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೀಡರ್ ಶ್ರೀ ಎ.ಸಿ. ಬಾಲರಾಜ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2ರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಇವರ ವಾದಗಳನ್ನು ಆಲಿಸಲಾಯಿತು.

3. ಕ್ಲೇಮು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ಸಮರ್ಥನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅವು ಹೀಗಿವೆ: ಅರ್ಜಿದಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯು 1991ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಪ್ರತಿವಾದಿ-ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು (ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ 'ಕಾರ್ಮಿಕ') ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಆತನ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಆತನಿಗೆ ಅನೇಕ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅವೆಂದರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ತಂತ್ರಜ್ಞ, ದಸ್ತಾವೇಜು ವಿಶ್ಲೇಷಣಕಾರ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆತನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ದಿನಾಂಕ: 10.3.2001ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಆತನನ್ನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆತನು 10,000/- ರೂ.ಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ದಿನಾಂಕ: 31.10.2001ರಂದು ಆತನ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಯಿತು.

4. ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಾದಿಸಿ, ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ, ವಿಭಾಗ-6, ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರ ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ 1947ರ 12(1)ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಓದಲಾದ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕ್ಲೇಮು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗದೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಆತನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದ್ದಾನೆ.

5. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು, ತನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವಂತೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

6. ಸಂಧಾನ ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು, ವಿವಾದವನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿತು. ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ತನ್ನ ಕ್ಲೇಮು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದನು ಹಾಗೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ

ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ದಿನಾಂಕ: 31.10.2001ರಂದು 91,127/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸಿರುವುದಾಗಿ ವಾದಿಸಿ, ಅದರ ಪ್ರತಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಆ ನಂತರ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು 2008ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿನ ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ದಿನಾಂಕ: 6.8.2008ರ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶದ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದೆ.

7. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಪರ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಆನಂದ್ ಅವರು, ಈ ಅರ್ಜಿಯ ಸಮರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ:

- ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಆತನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತನಾಗಿದ್ದಾಗ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು
- ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಂಧಾನದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ತಡ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ;

8. ತಮ್ಮ ವಾದಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ, ಅವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ:

- (i) ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಲಾಸ ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಅಮಿಟೆಡ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು - ವಿರುದ್ಧ- ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಲಾಸ ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಅಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಇತರರು'.

(ii) ಪ್ರಭಾಕರ -ವಿರುದ್ಧ- ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು²; ಮತ್ತು

(iii) ಧರಮ್‌ವೀರ್ ಸಿಂಗ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಮೆ|| ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಯುನಿಲವರ್ ಅಮಿಟಿಡ್ ಮತ್ತು ಇತರರು³.

9. ಕಾರ್ಮಿಕನ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀ ಟಿ. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ನಿಯೋಜಿತ-ನಿಯೋಜಕ ಸಂಬಂಧವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಳಂಬದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವರು, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಜೊತೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಳಂಬದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಲಗೊಳಿಸಲಾಗದು ಎಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದರು. ವಿಳಂಬದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಮ್ಮ ವಾದಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ, ಅವರು **ರಘುಜೀರ್‌ಸಿಂಗ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್, ಹರಿಯಾಣ ರೋಡ್‌ವೇಜ್, ಹಿಸ್ಸಾರ್⁴** ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

10. ಪಕ್ಷಕಾರರ ಪ್ರತಿ ವಾದಗಳನ್ನು ನಾನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯಲೋಚಿಸಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದೇನೆ.

2. (2015) 15 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 1

3. 2015 ಎಲ್‌ಎಲ್‌ಆರ್ 1136

4. 2014 ಎಲ್‌ಎಬಿಎಸಿ 4266

11. ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಒಟ್ಟು ನೋಟದಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ:

i) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೇ?

ii) ಸಂಧಾನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ತಡವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಮರು-ಅಂಶ (i)

ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಲಾಸ್ ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಅಮಿಟೆಡ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು -ವಿರುದ್ಧ- ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಲಾಸ್ ಮೋಟಾರ್ಸ್ (ಪ್ರೈ) ಅಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕೃಷ್ಣಗಿರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಸೇವಾ ಷರತ್ತಿನ ಮೇರೆಗೆ ಆತನನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಕಾರ್ಮಿಕನ ನಿಲುವಾಗಿದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಆತನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿತು. ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸಂಧಾನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಸಂಧಾನ ವಿಫಲವಾದ ನಂತರ, ವಿವಾದ ಕುರಿತು ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಯಿತು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿ, ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿರುವುದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತೀರ್ಪನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕನು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಅಂಶ ಕುರಿತು, ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ:

“14. ಆದುದರಿಂದ, ಅಪೀಲು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕು, ಅನ್ಯಥಾ ಕಂಪನಿಯ ವಿರುದ್ಧ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಯುತ ಒ.ಪಿ. ಮಲ್ಲೋತ್ರಾ ಅವರು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಾಮರ್ಶಿಸಲು ಸಮುಚಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಾದ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾದವು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿವಾದಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿರುವಲ್ಲೇ ಸೂಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇತ್ತೆಂದು ಮತ್ತು ಮಹಾಲಿಂಗಂ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇತರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣಗಿರಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದೇಶವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಆದೇಶವು ಜಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ವಿವಾದ ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿತು ಎಂಬುದು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದ್ದು, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ವಿವಾದವು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಂತೆ, ವಿವಾದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಡುವೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಬಂಧವಿರಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ

ಹಾಗೂ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕೇಬಲ್ ಕಂಪನಿ ಅಮಿಟಿಡ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಅದರ ಕಾರ್ಮಿಕರು, (1962) 1 ಎಲ್‌ಎಚ್‌ಐ ಎಲ್‌ಜೆ 409 (ಎಸ್‌ಸಿ) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ:

"ಅಧಿನಿಯಮವು, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ತತ್‌ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಂಬೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, 1946ರ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕುರಿತು ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಜಾಗ್ಲಾ ಅವರು, ಲಾಲ್‌ಬಾಯಿ ಟ್ರಸ್ಟಿಮಲ್‌ಮಿಲ್ಸ್ ಅಮಿಟಿಡ್ - ವಿರುದ್ಧ- ಎನ್, 1956-1 ಎಲ್‌ಎಚ್‌ಐ ಎಲ್‌ಜೆ 557, 558: (ಎಐಆರ್ 1955 ಬಾಂಬೆ 463 ಪುಟ 464) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

“ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾವು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ: ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವಿವಾದವು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು? ಈಗ, ಅಧಿನಿಯಮವು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಯಾವ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡಾ ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಪಕ್ಷಕಾರರು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾದದ ವಸ್ತು ವಿಷಯವು

ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ್ದರೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವುದು.

ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಅಧಿನಿಯಮದ 10ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು, ಯಾವ ರಾಜ್ಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ತತ್ವಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುವಿಷಯವು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ”.

ಧರಂಜೀರ್ ಸಿಂಗ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಮೆ|| ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಯುನಿಆವರ್ ಅಮಿಟಿಡ್ ಹಾಗೂ ಇತರರು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಫರೀದಾಬಾದ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಫರೀದಾಬಾದನಲ್ಲಿನ ಘಟಕ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಯಿತು. ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧ ವಿವಾದ ಉದ್ಭವಿಸಿತು ಮತ್ತು ದೆಹಲಿಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಬಾಕಿ ಮಜೂರಿ ಸಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಪೂರ್ವ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಯ ನಿರಂತರತೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿತು. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಫರೀದಾಬಾದನಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ, ದೆಹಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿತು. ಈ ವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕಾರ್ಮಿಕನು ಲೆಟರ್ ಪೆಟಿಟಿನ್ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

ಬಿಕಾಷ್ ಭೂಷಣ್ ಘೋಷ್ ಮತ್ತು ಇತರರು -ವಿರುದ್ಧ- ನೊವಾರ್ಡ್ಸ್ ಇಂಡಿಯಾ ಅಮಿಟೆಡ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠವು, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಬಿಕಾಷ್ ಭೂಷಣ್ ಘೋಷ್ (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವಾಗ, ವಿಭಾಗೀಯ ಪೀಠವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ:

"6. ಬಿಕಾಷ್ ಭೂಷಣ್ ಘೋಷ್ (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ)

ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯ 20ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರಣದ ಭಾಗವು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು, ಪರಾಮರ್ಶೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದೆ:

(i) ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಆದೇಶ ಎಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ?

(ii) ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ?

(iii) ಪಕ್ಷಕಾರರ ವಾಸಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವಿವಾದದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು

5. (1983) 4 ಎಸ್‌ಸಿಸಿ 156

ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ
ಅನ್ವಯವಾಗುವವು.

7. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕನ ನಿಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಸಂಗತವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಂದಿರುವ ಸದರಿ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಆದೇಶಗಳು ವಾದದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿವೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದೇಶಗಳು ಸಹ ವಿವಾದದ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿವೆ. ವರ್ಗಾವಣೆ ಆದೇಶಗಳು ರದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಕೊಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯವೇ ಸಮುಚಿತ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು”.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಅವಿವಾದಿತ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಯಾವುದೇ ವಿವಾದವಿದ್ದರೆ ಅದು ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಮರ್ಥನೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಪರಿಗಣಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಮರು-ಅಂಶ (ii):

ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸೇವೆಯನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 31.10.2001ರಂದು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೀಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ:

“5. xxx xxxx xxxx ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅರ್ಜಿದಾರ ಕಂಪನಿಯು, ಮುಕ್ತಾಯದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದೆ”.
xxx xxxx xxxx

12. ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯು ಅವಿವಾದಿತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

13. ವಿಳಂಬದ ಸಂಗತಿ ಕುರಿತಂತೆ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕ್ಲೇಮಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ:

“13. 1ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕನು, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಿನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಠಾಶೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಆತನಿಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡುವಂತೆ ಎರಡನೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಮನವೊಲಿಸಲು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. 1ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕನು ತನಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮೊರೆಹೋಗದೆ ಆತನು

ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಭರಿಸಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. 1ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕನು ವ್ಯವಹರಣೆಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೆಲಸ ಕೋರಿ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ 2ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರರ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಇ-ಮೇಲ್ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, 1ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ ಕಾರ್ಮಿಕನು, ಪರ್ಯಾಯ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಬಳಲಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ-ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಆತನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಭರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆತನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತನಗೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ 2ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಮನವೊಲಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. 2ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಸಹ ಆತನ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಆತನಿಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ದುರಾದೃಷ್ಟ್ಯವಶಾತ್, ಇಂದಿನವರೆಗೆ 1ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ-ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡಲು 2ನೇ ಪಕ್ಷಕಾರ-ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಅಂಥ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ವಿಳಂಬ ಉಂಟಾಗಿದೆ”.

14. ಪ್ರಭಾಕರ್ -ವಿರುದ್ಧ- ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡಿದೆ:

“36. ಹೀಗೆ, ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ (ಕಾರ್ಮಿಕನು) ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಕನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಮತ್ತು ಅದೇ ವಿಷಯವಾದಾಗ, ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕನು, ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಕನು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಹೊರತು “ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದ” ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಹಂತವು ಸುಸಂಗತವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಏನೇ ಇರಲಿ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರಣ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ದಿನಾಂಕ: 01.04.1985ರಂದು ಅರ್ಜಿದಾರನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ತನ್ನ ಸೇವೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪೆಂದು ವಿವಾದ ಎತ್ತದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಪೂರ್ವ ಪದವಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು? ಅದನ್ನು ವಿವಾದವಿದೆಯೆಂದು ಈಗಲೂ ಹೇಳಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ ಅಂಥ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಬಹುದೇ ಹಾಗೂ ಅಂಥ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟ ನಂತರ ವಿವಾದವು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ? ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡದೇ, ತನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪದವಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ನಿಯೋಜಕರು ಅದರಿಂದಾಗಿ ಆತನು ತನ್ನ ಸೇವೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದ ಎತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಯೋಜಕನು ಊಹಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂದು ಅಂಥ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಕನು ಯಾವಾಗಲೂ

ವಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ತನ್ನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಕನ ಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೌನ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಸೇವೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ನಂತರ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಬೇಡಿಕೆ ಇಡಲಾಗದು ಹಾಗೂ ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು “ವಿವಾದ” ವೆಂದು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ್ದರೆ ಅನ್ಯಥಾ ಅದು ಮರೆತುಹೋದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

37. ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಎಂದರೆ ಉಪೇಕ್ಷೆ, ವಿಳಂಬ ಹಾಗೂ ಮೌನಸಮ್ಮತಿ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಗಮನಿಸೋಣ:

38. ದೀರ್ಘ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಚಲಾಯಿಸದ ಹಕ್ಕು ಅಸ್ತಿತ್ವವಿಲ್ಲದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತತ್ವವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನವು ನಿಯಮಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಮಿತಿ ಅವಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವಿಳಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮೌನಸಮ್ಮತಿ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ವಿಳಂಬದ ನಂತರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಯಾವುದೇ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ, ತಡವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ವ್ಯಾಜ್ಯವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಾಜ್ಯಕಾರನ ದಾವೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿವೆ. ಉಪೇಕ್ಷೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ “ವಿಳಂಬವು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಸೂತ್ರವಾಗಿದೆ.

Xxx

xxxx

xxx

“42.2. ಒಬ್ಬ ಪಕ್ಷಕಾರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪಕ್ಷಕಾರ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದವನ್ನು ಎತ್ತುವ ಮೊದಲೇ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಪೂರ್ವ-ಕರಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಮಿಕನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಆತನು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನಿಡದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಆ ತರುವಾಯ ಕೂಡಲೇ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಎತ್ತದಿದ್ದರೆ, ಹಾಗೂ ಪರಿಗಣನೀಯ ಅವಧಿ ಕಳೆದ ನಂತರ ವಿವಾದವನ್ನು ಎತ್ತಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದ ಆಗಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು?”

42.3. ಅವಧಿಯ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ತಡವಾಗಿ ಕೂಡಾ ವಿವಾದ ಎತ್ತಲು ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಹಕ್ಕು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ದೀರ್ಘ ಸಮಯದ ನಂತರ ವಿವಾದ ಎತ್ತಿದರೆ, ವಿವಾದ ಆಗಲೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗತಿ ಕಾಲಮಿತಿಯ ನಿಯಮವು ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಏನೇ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾದವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಗತಿಸಿ ಹೋದಾಗ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವಿಳಂಬವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಅಂಥ ವಿಳಂಬವು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿವಾದವನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆತನು ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಈ ಉಪೇಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನಕರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಸಂದರ್ಭಗಳು ವಿವಾದಾಂಶವು ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಡಲು ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಕಾಲಮಿತಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅನ್ವಯವಾಗಿ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ವಿಳಂಬವು ಆತನ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ವಿಳಂಬದ ವಿವಾದವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದು “ನಿಷ್ಕೀಯ”ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದ ವಿವಾದವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ)

15. ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಿವಾದಿತ ದೃಢೀಕೃತ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅದು 42,000/- ರೂ.ಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು 92,127/- ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಕಾರಣಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ತೀರ್ಪಿನ ಅಂಶಗಳು **ಪ್ರಭಾಕರ್** ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಅಂಶಗಳು (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ) ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. 2001ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಾರ್ಮಿಕನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾನೆ. 2005ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆಯೆಂದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂಧಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ನಡುವೆ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಯಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ನಿಯೋಜಕನ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕನು ಮೌನಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿದೆ.

16. **ರಘುಜೀರ್ ಸಿಂಗ್** ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ (ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ), ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ರುಜುವಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕನನ್ನು

ಬಂಧಿಸಿ, ದಿನಾಂಕ: 15.09.1994ರಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆತನನ್ನು ದಿನಾಂಕ: 21.10.1994ರಂದು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಯಿತು. ದಿನಾಂಕ: 11.7.2002ರಂದು ಕಾರ್ಮಿಕನ ಖುಲಾಸೆಯ ನಂತರ, ಆತನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದನು. ದಿನಾಂಕ: 21.10.1994ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ, ಆತನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸಂಗತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಆತನ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆತನು ಎಲ್ಲಿರುವನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಆತನ ಅನಧಿಕೃತ ಗೈರುಹಾಜರಿ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಪಟ್ಟಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಆತನನ್ನು ಸೇವೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 19ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಮಿಕನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಖುಲಾಸೆಯಾದ ನಂತರ ವಿವಾದ ಎತ್ತಿದನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಂಡಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ: 42ರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸಂಧಾನದ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೀಯ ವಿವರಣೆಯಿಲ್ಲ.

17. ಹೀಗಾಗಿ, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಳಂಬ ಈ ಎರಡೂ ಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

18. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ: 5.7.2006ರ ಆಕ್ಷೇಪಿತ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಕಾಇ 610 ಐಡಿಎಂ 2006ನ್ನು (ಅನುಬಂಧ-ಎ) ಹಾಗೂ ಆ ಕುರಿತ ತರುವಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚಗಳಿಲ್ಲ.